

Huvudman

Holsljunga Friskola AB (svb)

Org.nr 559234-6471

Att: hans.leander@ljunghagaskola.se

Ärendet

Tillsyn av den enskilda huvudmannen Holsljunga Friskola AB (svb), org.nr 559234-6471

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Holsljunga Friskola AB (svb), org.nr 559234-6471, att **senast den 30 oktober 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande ekonomiska förutsättningar. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Holsljunga Friskola AB (svb) inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Holsljunga Friskola AB (svb) ska vidta följande åtgärder

Ekonomiska förutsättningar

1. Se till att verksamheten bär sina kostnader (2 kap. 5 § andra stycket 2 och 26 kap. 3 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet.

Redovisning av åtgärder

Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med:

1. Fastställd årsredovisning för räkenskapsåret 2024/2025 inklusive revisionsberättelse. Om det inte har hunnit fastställas en årsredovisning för räkenskapsåret, kom in med avstämde och rättvisande resultat- och balansrapporter för räkenskapsåret 2024/2025.

2. Avstämd och rättvisande balans- och resultatrapport för innevarande räkenskapsår som inte är äldre än två månader.
3. Utdrag från skattekontot för perioden 23 november 2024 till och med 20 oktober 2025.
4. Uppgifter om elevantal för höstterminen 2025.
5. Eventuella övriga upplysningar som påverkar verksamheten och som kan vara av betydelse vid Skolinspektionens prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till tillstand@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:8999) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024 och våren 2025 genomfört tillsyn av Holsljunga Friskola AB (svb), org.nr 559234-6471.

Tillsynen har omfattat prövning av ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Lämplighetsprövningen har avsett både de fysiska personerna och den juridiska personen. I ärendet har skriftligt material hämtats in från huvudmannen. Vidare har skriftligt material inhämtats från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Därutöver har kreditupplysningar inhämtats i ärendet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Enskilda som godkänts av Skolinspektionen ska fortlöpande uppfylla de villkor som gäller för tillståndet (26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen). Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Föreläggande

Ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av uppgifter om huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Huvudmannen har i ärendet inkommit med fastställd årsredovisning för räkenskapsår 2023/2024, resultat- och balansrapport för perioden 1 juli 2024 till och med 31 januari 2025, skattekontoutdrag för perioden 1 januari 2021 till och med 22 november 2024 samt uppgift om antal elever under vårterminen 2025. Vidare har huvudmannen inkommit med underlag till villkorade aktieägartillskott daterade i december 2024 samt januari 2025 samt en kontrollbalansräkning daterad den 29 februari 2024. Skolinspektionen har även tagit del av årsredovisning för räkenskapsår 2021/2022 och 2022/2023. Huvudmannen har fått tillfälle att yttra sig över tillfört underlag.

Av årsredovisningen för räkenskapsår 2023/2024 framgår att räkenskapsårets resultat uppgår till minus 6 000 kronor. Enligt den preliminära resultatrapporten för perioden 1 juli 2024 till och med 31 januari 2025 uppgår resultatet för perioden till minus 314 000 kronor. Av årsredovisningarna för räkenskapsår 2021/2022 respektive 2022/2023 framgår att huvudmannen redovisat resultatmässiga förluster även under dessa räkenskapsår. Enligt årsredovisningen för räkenskapsår 2021/2022 har huvudmannen även redovisat resultatmässiga förluster under räkenskapsår 2020/2021.

Av årsredovisningen för räkenskapsår 2023/2024 framgår vidare att huvudmannens justerade egna kapital uppgår till 39 000 kronor per den 30 juni 2024. Vidare framgår att huvudmannen har erhållit aktieägartillskott om totalt 741 000 kronor. Enligt inkommen kontrollbalansräkning per den 29 februari 2024 finns inga väsentliga övervärden som påverkar det egna kapitalet.

Enligt årsredovisning för räkenskapsår 2022/2023 har huvudmannen haft en kassalikviditet på 133 procent. Kassalikviditeten har under räkenskapsår 2023/2024 minskat till 59 procent. Preliminär balansrapport per den 31 januari 2025 visar en kassalikviditet på 18 procent. Enligt balansrapporten uppgår de kortfristiga skulderna till nästan 559 000 kronor medan omsättningstillgångarna uppgår till cirka 98 000 kronor. De kortfristiga skulderna överstiger därmed omsättningstillgångarna med cirka 461 000 kronor.

Av inkommen kreditupplysning daterad den 30 januari 2025 framgår att huvudmannen inte har någon betalningsanmärkning eller någon skuld hos

Kronofogdemyndigheten. Vidare visar utdrag från skattekontot för perioden 1 januari 2021 till och med 22 november 2024 att huvudmannen i allt väsentligt betalt skatter och avgifter i tid.

Av inkommen revisionsberättelse för räkenskapsår 2023/2024 framgår att den auktoriserade revisorn har lämnat en anmärkning om att bolagets egna kapital under året har understigit hälften av aktiekapitalet varför styrelsen har haft en skyldighet att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551). Vidare framgår att en kontrollbalansräkning har upprättats men att den inte har delgivits eller granskats av bolagets revisor i enlighet med nämnda bestämmelse.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem.

Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde bland annat har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Av 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen framgår vidare att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

I förarbetena till skollagen anges att den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skälig tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten (prop. 2017/18:158 s. 50 och 122).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Holsljunga Friskola AB (svb) inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Av utredningen framgår att verksamheten inte bär sina kostnader och inte heller gjort så sedan räkenskapsår 2020/2021. Förlusterna har medfört att det egna kapitalet har reducerats varför det finns begränsat med utrymme för att hantera eventuella ytterligare förluster. Av utredningen framgår vidare att huvudmannen är beroende av aktieägartillskott för att bibehålla ett intakt eget kapital, och av kapitaltillskott för att kunna betala sina skulder i takt med att de förfaller till betalning då betalningsförmågan är svag. Det finns mot bakgrund av ovan en risk för konkurs i det fall medel inte tillförs huvudmannen utifrån. För att ha ett eget kapital som är intakt behöver huvudmannen vidta åtgärder så att verksamheten bär sina kostnader.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att Holsljunga Friskola AB (svb) inte uppfyller lagens krav om att en huvudman ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Holsljunga Friskola AB (svb) uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar. Det finns därför skäl att förelägga Holsljunga Friskola AB (svb) att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Ägar- och ledningskretsen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Prövningen av ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet har gjorts utifrån det underlag som hämtats in från huvudmannen, Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket, samt inhämtade kreditupplysningar.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem.

Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten samt i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Vidare krävs enligt bestämmelsens tredje stycke att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 2 kap. 5 a § andra stycket bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Av 2 kap. 5 a § första stycket skollagen framgår, när det gäller en juridisk person, att prövningen enligt 5 § andra stycket 1 (prövningen av insikt) sammantaget ska avse: den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag och personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. Enligt bestämmelsens andra stycke ska prövningen enligt 5 § tredje stycket (lämplighetsbedömningen), i fråga om en juridisk person, avse de personer som anges i första stycket och den juridiska personen.

Av 2 kap. 5 b § skollagen framgår att en sökande inte ska anses som lämplig enligt 5 § tredje stycket om det finns en risk för att barn eller elever i den verksamhet som ansökan avser kommer att utsättas för våld, tvång eller hot, diskriminering eller kränkande behandling, eller påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket.

Enligt 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen har Skolinspektionen tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 och 6 b §§.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har mot bakgrund av utredningen i ärendet fastställt ägar- och ledningskretsen hos Holsljunga Friskola AB (svb) till att omfatta följande personer:

H.L., J.B., J.C., S.L., N-H.S., E.H., och I.L-H. såsom styrelseledamöter i och/eller ägare av Holsljunga Friskola AB (svb) samt T.A. såsom extern firmatecknare i Holsljunga Friskola AB (svb).

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Holsljunga Friskola AB (svb) uppfyller författningarnas krav när det gäller ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet. Skolinspektionen avslutar därför tillsynen i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Sara Löfqvist.

Utredaren Viktoriya Shelley har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även ekonomen Björn Hård Setervang medverkat.